

Javapjūtėje pirmauja Surdegio kolūkio kombainininkas B. Masilionis

VISU SALIŲ PROLETARAI, VIENYKITES!

KOLEKTYVINIS DARBAS

LIETUVOS KP ANYKŠČIŲ RAJONO KOMITETO IR
RAJONO LIAUDIES DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

Eina nuo 1948 m. KETVIRTADIENIS Nr. 99 (4139)

Anykščiai, 1980 m. rugpjūčio mėn. 21 d. Kaina 2 kap.

RAJONO SPAUDOS CENTRAS „DERLIUS-80“ PRANEŠA:

Darbu įkarščiui didėjant

Pasakoja Anykščių sodininkystės tarybinio ūkio
vyr. agronomas, spaudos grupės „Derlius-80“
narys JONAS FILIPAVICIUS

Atvirai pasakius, šių metų javapjūtės darbų pradžia buvo nelengva mūsų ūkio kombainininkams. Daug kur rugių ir kviečių pasėliai buvo sugulę ir, siekiant išvengti derliaus nuostolių, reikėjo kombainininkams padėti nemažai išmonės ir susikaupimo. Žinoma, dirbant tokiais sudėtingomis sąlygomis, ne visad pasisekdavo javakirčiams pasiekti didesnę kombainų išdirbį. Tačiau kombainus valdantys vyrai dirbo gana stropiai, jausdami atsakomybę už kuo tvarkingesnę derliaus sudorą. Šiomis dienomis jau užbaigėme nukirsti visus 248 ha plote žiemkenčius, iš kurių kiekvieno hektaro vidutiniškai gavome apie 30 cent grūdų. Tad ir norisi pažymėti, kad javapjūtės dienomis vis tik daug nuosirdaus trūsio įdėjo mūsų ūkio kombainininkai Algis Micka, Stasys Sablėvičius, Romas Deveikis, Stasys Matulis ir kiti. Sėkmė lydi ir pirmąją savo javapjūtę šiemet pradėjusio kombainininko Rimanto Mikšto trūsą.

Dabar kombainininkams, išvažiuojantiems jau į miežių platesnius ir nepiktžolėtus masyvus, esant palankesnėms oro sąlygoms, susidarys ir nepalyginamai geresnės galimybės tarpusavyje pakenkinti, darnesnei darbų spartai užtikrinti.

Gana kruopščiai buvo mūsų ūkyje pasiruošta nuimto javų derliaus grūdams sandėliuoti, jiems išvalyti. Visi grūdai, atvežti į sandėlius, visų pirmiausia perleidžiami per dvi valomasias mašinas. Dviejuose sandėliuose, kuriuose galima sutalpinti iki 2000 tonų grūdų, yra įrengti aktyvaus ventiliavimo įrenginiai, dar 500 tonų grūdų sutalpinti pritaikytose kombainų garažo patalpose,

kuriuose taip pat yra aktyvios ventiliacijos įrenginiai. Esant reikalui, pašarinių grūdų džiovimui galima panaudoti 3 našias džiovyklas.

Gana darniai dirba ūkyje mechanizatoriai, tvarkantys šiaudus. Štai Almantas Radzevičius, prie galingo T-150K traktoriaus panaudoja ūkio racionalizatorių pagamintas 7 metrų užgriebio šakės šiaudams sustumti, o kraunant šiaudus į stirtas sutartinai krautuvus panaudoja mechanizatoriai Povilas Ražanas, Alfonsas Jurkėnas, Aleksas Salkauskas ir Petras Rerivas. Taigi per dieną į stirtas sukraunami šiaudai nuo 50 ar net ir nuo 60 hektarų ploto. Todėl nesudaro didesnio atotrūkio tarp javų nuėmimo ir šiaudų tvarkymo. O kur išsikiškioja šiaudų stirtos, mechanizatorius Povilas Semėnas, vairuodamas galingą K-700 traktorių, kasdien nušuka ražienas 20–25 hektarų plote. Į ražienų skutimo darbus taip pat nukreipiami traktorininkai Vladas Linartas ir Vladas Burba.

Nors šienapjūtės metu mūsų ūkyje jau buvo sukaupta 915 tonų šieno, gerokai viršyta šienainio gamybos užduotis ir šio pašaro paruošta 1150 tonų, o taip pat iš vienmečių žolių ir mišinių užraugta 1100 tonų ankstyvojo siloso, tačiau pašarų atsargoms pagausinti numatome rečiau panaudoti ir vasarąjį šiaudus.

Juos supresuosime ir sugabensime į klojimus, o nemažą jų dalį, ypač iš tų plotų, kur yra įsėjis, susilosuosime su gerai užderėjusiais kukurūzais, kurie auginami 50 hektarų plote ir iš kiekvieno hektaro galvojame gauti ne mažiau kaip po 400 cent žaliuosios masės.

Rikiuojant javapjūtės darbus, kartu iškyla neatidėlio-

tinias reikalus kuo kruopščiau pasiruošti ir atlikti žiemkenčių sėją. Visos dirvos, skirtos žiemkenčiams, jau suartos, netrukus jas patrešime mineralinėmis trąšomis. 20 tonų kviečių sėklos turime pasilikę iš pernykščių metų, tiek pat paruošime šiomis dienomis iš šių metų derliaus, o taip pat netrukus bus paruošta žiemkenčių sėja ir rugių sėkla.

Nors šiuo metu darbų iš tikrųjų susikaupė gana daug, tačiau ūkio mechanizatoriai, kiti javapjūtės darbų trūsiantys žmonės rodo gražius darbštumo, pareigingumo pavyzdžius. Tas jų geras ryžtas padės įveikti visas kliūtis ir sėkmingai atlikti visus svarbiausius darbus.

Kliūtims sutarimą

Andrioniškiai kerta rugius plačiame melioruotame masyve — kombainai, deja, klimpsta. Budintis remontininkas Alvydas Galvonas javų kirtėjams ne tik padeda taisyti gedimus: neretai jis atvairuoja vikšrinį traktorių ir tempia iš klampynės viengą ar kitą kombainą. Lauke apstu lomelių, apžėlusių viksvomis ir švendrais: vadinasi, ne tik šią liefiną vasarą, bet ir pernai, užpernai jose telkšota vandens. Tenka daryti išvadą, jog čia, Ciunkėse, melioratoriai savo darbu iki galo neužbaigė.

Nepaisant nepalankių sąlygų, patys stropiausi, labiausiai patyrę kolūkio javų kirtėjai — Kęstutis Petrauskas ir Kęstutis Mickūnaitis — jau prikūlė daugiau kaip po 100 tonų grūdų.

Nesėkmė buvo ištikusi kolūkiečius, trūsiančius kom-

Sekime pirmūnų pavyzdžiu!

Pirmaujantys rajono kombainininkai
šių metų rugpjūčio 18 d.

Ūkio pavadinimas	Kombainininko pavardė, vardas	Kombaino markė	Nupjovė sut. et. ha javų	Pamainos dirbis sut. et. ha	Prikūlė tonų grūdų
Surdegis	Masilionis Benediktas	SK-5	106	11,8	142
„Aukštakalnis“	Poliovas Jurijus	SK-5	71	12	124
„Gimtoji žemė“	Staševičius Antanas	SK-5	67	9,6	125
„Už taiką“	Zvirblis Vladas	SK-5	78,7	7,9	97,5
„Aukštakalnis“	Mackevičius Stasys	SK-5	67	6,7	119

Pirmaujantys rajono jaunieji kombainininkai

Levaniškis	Bielūnas Vladas	SK-5	48,7	6,4	81
Naujasodžio t. ūkis	Bytautas Stasys	SK-5	44,2	6,7	79
Sodininkystės t. ūkis	Mikšta Rimantas	SK-5	42,3	7,6	69

Pereinamosios gairės — darbščiausiems kombainininkams

Javapjūtės darbų metu, nuimant subrandintą javų derlių, dabar kasdien trūsia 13 „Gintaro“ kolūkio kombainininkų. Pirmadienį buvo apibendrinti ir susumuoti kombainininkų ir mechanizatorių, dalyvaujančių šiaudų tvarkymo darbuose, socialistinio lenktyniavimo rezultatai, pagerbti javapjūtės pirmūnai, darbščiausiai padirbėję per praėjusią savaitę.

Valdanti „Niva“ kombainų grupė lenktyniavimo nugalėtoju pripažintas Dabūžių laukuose nuoširdžiai padirbėjęs komunistas Bronius Mitašius, kuris iki pirmadienio buvo nukirtęs javus 33 hektarų plote ir prikūlęs daugiau kaip 80 tonų grūdų. Iš javakirčių, trūsiančių

su kombainais SK-4, socialistinio lenktyniavimo nugalėtoju tapo Juozas Granickas, kuris buvo prikūlęs 74,3 tonos grūdų. Jaunųjų kombainininkų tarpe pirmaujančio šlovę pelnė Jurgis Digimas. Šiuos visus darbštus kolūkio profsąjungos komiteto pirmūninkas, spaudos grupės „Derlius-80“ narys Algis Jakutis tądien nuoširdžiai pasveikino ir įteikė jiems per einamąsias gaires. Pagal priimtus socialistinio lenktyniavimo nuostatus lenktyniavimo nugalėtojams taip pat paskirtos po 30 rublių piniginių premijų.

Antrąsias vietas socialistinio lenktyniavimo užėmė kombainininkams Juozui Zardeckui ir komunistui Gediminui Keibai paskirtos po 20 rublių

piniginių premijų, o trečiąsias vietas iškovojo javakirčiai Alfonsas Sudeikis ir Povilas Eimontas paskatinti po 15 rublių piniginių premijų.

Deramo pagerbimo susilaukė ir gintariečiai mechanizatoriai, stropiausiai ir našiausiai jau padirbėję šiaudų tvarkymo darbuose. Panaudodamas krautuvą, mechanizatorius Petras Ramanauskas sugebėjo per palyginti trumpą laiką į stirtas pakrauti apie 250 tonų šiaudų. Taigi jam įteikta pereinamoji gairė ir paskirta 40 rublių premija, o antrąją vietą lenktyniavimo iškovojo mechanizatorius Vladimir Baškauskui paskirta 30 rublių piniginių premija.

S. Vaitkus

priešpastatykime ryžtą ir

bainų užnugaryje: sugedo žolės miltų agregatas. Kol šios eilutės bus išspausdintos, mašinistai ir remontininkai tikisi jį grąžinti rikiuotėn. Tuo tarpu laikina išeitis buvo rasta: grūdai pilami į arodus su aktyviaja ventiliacija ir stengiamasi kuo daugiau jų išvežti į elevatorius. Juos gabena net penki ūkio vairuotojai. Už vakar andrioniškiai į elevatorius buvo nuvežę 238 tonas grūdų ir įvykdę visų jų pardavimo užduotį.

Sparčiai kolūkyje kraunami į stirtas šiaudai. Čia pirmauja grupė mechanizatorių, kurioje darbuojasi krovėjas Albinas Tumas, traktorių su kupelovežiais vairuotojai Petras Versinskas ir Algis Vanagas.

Jau daug kur nuo laukų šiaudai sudoroti, likusios apyšvarės ražienos. Antradienį, kai lankmės kolūkyje, jas skuto vienintelis mechanizatorius Vilius Ziukas,

Kaip jis besistengė, nors ir valdydamas galingą T-150K traktorių, nuo šiaudų dorotojų vis labiau atsilieka. Kaip čia atsitiko, kad nesudaryta pajėgesnė ražienų skutimo grandis?

Sios negerovės priežastis — uždelstas mišinių silosavimas. Silosą iš jų gamina net 8 mechanizatoriai. Tai darbas, kurį daugelyje ūkių spėta atlikti iki javapjūtės. Tiesa, šiomis dienomis ir andrioniškiai pjauna paskutinius mišinių hektarus. Bet silosuotojų laukia kitas svarbus darbo baras: žiemkenčiams skirtų dirvų trešimas bei kultivavimas.

Yra kolūkyje ir stovinčių vikšrinų traktorių. Jei netrūktų mechanizatorių rezervo, juos būtų galima nukreipti ražienų skutimui.

Andrioniškiai laiku pradėjo rauti linus ir vieni pirmųjų rajone išvežė pirmąsias stiebelių automašinas į fab-

riką. Į talką kolūkiečiams, gabenant linų produkciją, atvyko Anykščių autotransporto įmonės ir Troškūnų 2-osios KPTM vairuotojai.

Nebe už kalnų žiemkenčių sėja. Šiam tikslui dirvos Andrioniškyje senokai suartos, tikimasi laiku jas galutinai paruošti. Dalis kviečių sėklos čia jau išvalyta, o geresnio atsėlio Kustro rugių tikimasi įsigyti iš kitų ūkių.

Kaip niekad įtemplas darbymetis šios vasaros pabaigoje. Vieno kurio nors darbo uždelsimas tampa stabdžiu vėlesnių darbų grandyje. Norisi tikėti, kad andrioniškiai ras jėgų įveikti pasitaikiusiems nesklaidumams, be nuostolių sudoros šiųmetį derlių ir paklos tvirtesnį pamatą būsimajam.

A. Dieninis,

agronomas,

D. Binkys

Rajono Spaudos centro
„Derlius-80“ narys

LAIMĖJIMAI SKATINA NENURIMTI

Ataskaitinis rinkiminis susirinkimas „Lenino keliu“ kolūkio mechanizatorių komjaunimo grupėje įvyko ankstyvą rytmetį, nes darbymečio metu negalima gaišti nė pusvalandžio. Tą suprato kiekvienas iš keturiolikos grupės narių, todėl dar prieš darbo pradžią visi susirinko darbo apsaugos kabinete. Mechanizatorių komjaunimo grupės organizatorius, vairuotojas, kandidatas į TSKP narius Petras Skukauskas savo pranešime aptarė visus jaunųjų mechanizatorių, vairuotojų, elektrikų atliktus darbus, kiekvieno indėlį į kolūkio laimėjimų aruodą, vaikų visuomeninę veiklą. Štai mechanizatorius Petras Buzėnas sėkmingai vykdė socialistinius įsipareigojimus, praeitais metais buvo pripažintas geriausiu ūkio jaunuoju gamybininku. Jo nuotrauka puošia kolūkio komjaunuoliškos šlovės knygą. Siemet Petras įsipareigojo atlikti darbų, prilygstančių 650 sąlyginių ha arimo. Per pirmąjį pusmetį jo sąskaitoje jau yra beveik 500 sąlyginių ha arimo. Neblogų rezultatų yra pasiekę vairuotojas Petras Jasaitis. Socialistiniame lenktyniavime, skirtame V. Lenino gimimo 110-osioms metinėms, P. Jasaitis tapo nugalėtoju, jis buvo apdovanotas LLKJS rajono komiteto garbės raštu. Už per šiuo metų antrąjį ketvirtį pasiektus gamybinius rezultatus komjaunuolis ūkio vairuotojų socialistiniame lenktyniavime užėmė antrąją prizinę vietą. Socialistinio lenktyniavimo pirmųjų grelose žengia ir elektrikas, kandidatas į TSKP narius Vytautas Lapientis, kuris pripažintas šiuo metų pirmo pusmečio geriausiu ūkio jaunuoju gamybininku. Pastoriai ūkio mechanizatorių tarpe socialistinio lenktyniavimo prizininku tampa ir komjaunuolis Jonas Baronas. Neblogų rezultatų yra pasiekę jaunas vairuotojas Vytautas Budrys ir kiti komjaunuoliai.

Vaikinai gražius pavyzdžius rodo ne tik tiesioginiame darbe. Dauguma jų aktyviai dalyvauja ūkio liaudies draugovės, liaudies kontrolės grupės, „Komjaunimo prožektoriaus“ veikloje, meno saviveikloje, sporto rateliuose. Vairuotojai kandidatai į TSKP narius Petras Skukauskas, Rimantas Polikevičius, elektrikas komjaunuolis Ričardas Januška neakivaizdiniu būdu studijuoja Vabalninko žemės ūkio technikume. O mechanizatoriai

Petras Buzėnas, Vidmantas Raščius ir kiti sėkmingai mokosi sesijiniu būdu Svėdasų bei Adomynės vidurinėse mokyklose.

Tačiau, kaip pabrėžė grupės organizatorius Petras Skukauskas bei kalbėjusieji mechanizatoriai Jonas Baronas, pirminės komjaunimo organizacijos sekretorė Nijolė Maišeliene bei kiti, ties laimėjimais nereikia apsisistoti, o būtina siekti naujų aukštumų.

Sio susirinkimo metu buvo susumuoti socialistinio lenktyniavimo rezultatai tarp „Lenino keliu“ ir Rokiškio rajono „Tarybinės žemės“ kolūkių jaunųjų mechanizatorių ir vairuotojų. Geriausių rezultatų lenktyniaujančių ūkių jaunimo tarpe pasiekė mūsų ūkio atstovas Jonas Baronas, per pusmetį atlikęs darbų, prilygstančių 943 sąlyginių arimo hektarams. Antroje vietoje liko „Tarybinės žemės“ kolūkio mechanizatorius Algis Gylė — 715 ha sąlyginių arimo, trečiąją vietą užėmė taip pat „Tarybinės žemės“ jaunasis mechanizatorius Vytautas Kazanaitis. Vairuotojų tarpe pirmąją „Tarybinės žemės“ kolūkio komjaunuoliai Jonas Spietinis ir Zenonas Purnas, padarę atitinkamai per pusmetį 22352 ir 17812 tonkilometrų. „Lenino keliu“ kolūkio vairuotojas Petras Jasaitis, pervežęs krovinį, prilygstančių 17344 tonkilometrams, tarpukiniame jaunimo socialistiniame lenktyniavime užėmė trečiąją vietą.

„Lenino keliu“ kolūkio jaunesiems darbo pirmūnams buvo įteiktos prisiminimo dovanėlės, gėlių žiedai. Ūkio jaunieji mechanizacijos darbuotojai vienbalsiai savo grupės organizatoriumi vėl išrinko jauną komunistą Petrą Skukauską.

Vyt. Bagdonas

Nuimti derlių be nuostolių nuo visų 750 hektarų grūdinių kultūrų ploto — toks Cerniachovskio kolūkio kombainininkų tikslas. Sauniai darbuojasi įvairių pirmūnų Vytautas Karalius, Julius Siaučiūnas, Anicetas Admonis, sumaniai išnaudojantys kiekvieną giedros minutę.

J. JUNEVICIAUS nuotraukoje: dažnas kombainininkų svečias ūkio vyr. inžinierius-mechanikas Stasys Mikšys (pirmas iš dešinės) su kombainininkais Julium Siaučiūnu ir Vytautu Karaliu.

Ką išauklėsime, tuo ir pasidžiaugsime

Komunistas Juozas Grankas gerai prisimena savo tėvą, buvusį revoliucinio judėjimo dalyvį, pokario metų apylinkės Tarybos pirmininką. Jis visuomet sūnui sakydavo, kad reikia mylėti duoną ir likti žemdirbiu. Juozas sąžiningai vykdė tėvo nurodymus. Jis ne tik pats liko gimtąjame kolūkyje, bet stengėsi ir vaikams įskiepyti meilę žemdirbio profesijai. Jo sūnūs Vytautas ir Valentas baigė Troškūnų kaimo profesinę technikos mokyklą, dirba „Gintaro“ kolūkyje traktorininkais. Vytautas šiais metais neakivaizdiniu būdu įsigijo 11 klasės baigimo pažymėjimą, o Valentas tai numato padaryti sekančiais metais. Tėvas komunistas, o sūnūs — komjaunuoliai. Pravedinga ir darni šeima ūkyje turi autarimą.

Dabužiu apylinkėse gerbiamas žmogus yra darbo veteranas Kazys Mitušius. Jis pirmaisiais kolūkio kūrimosi metais dirbo vadovaujant darbą, iš jo kolektyvo narių mokėsi pareigos ir žemdirbio sąžinės.

— Man niekas negalėjo pakeisti kolūkio laukų, be jų aš neįsivaizduoju savo gyvenimo, — dažnai veteranas pabrėžia susitikdamas su jaunimu.

Tėvo pašaukimą artį ir mylėti žemę paveldėjo jo sūnūs mechanizatoriai Bronius ir Povilas.

Daug darbo pirmūnų, šaunų žemdirbių išugdė „Gintaro“ kolūkio žemė. Siandieną 35 iš jų andovanoti ordinais ir medaliais, virš 90 — Darbo veterano medaliu, 35 — suteiktas garbės kolūkiečio vardas. Prieš 20—30 metų šie žmonės — auksinis mūsų kolūkio fondas — buvo pirmieji jaunimo auklėtojai, savo sūnų ir dukrų globotojai, paskatinę juos pasirinkti garbingą žemdirbio profesiją. Jie paskatinti nemaža laime, žmoniu liko gimtąjame kolūkyje, augina didžiulę vertybę — duoną, dirba vadovaujanti darbą. Prieš 15 metų Albertas Mikulėnas dirbo ūkyje apskaitininku, vairuotoju. Vaikinas šio karto su gyvenimu, neakivaizdiniu būdu įsigijo vidurinio išsilavinimą, įstojo mokytis į Ukmergės mechanizatorių technikumą, kuri 1937 metais baigė. Siandien Albertas Mikulėnas dirba kolūkio vyriausio inžinieriumi-mechaniku. Jis gerai pažįsta gimtojo kolūkio žmones, žino jų charakterius, o tai nemažai padeda organizaciniame darbe. Be to, dėl savo gamybinio darbo praktika jis įgalina geriau orientuotis įvairiose gyvenimo situacijose.

Panaši gyvenimo biografią yra Vytauto Keibo, kuris nuo traktorininko išaugo iki mechaninio dirbtuvių vedėjo. Siandien Dabužių gamybinio sektoriaus mechanizatoriai, kuriems vadovauja V. Keibas, vien pirmųjų suremontuoja technika, stropiai dalyvauja pavasario sėjos ir derliaus nuėmimo darbuose.

Didelė dirbančiųjų pagarbą išikovojo Repšėnų gamybinio sektoriaus brigadininko pavaduotojas Juozas Stankelis. Šis jaunuolis prieš 15 metų, baigęs Repšėnų aštuonmetę mokyklą, dirbo laukininkystės darbininku, vėliau baigė Troškūnų kaimo profesinę technikos mokyklą. Prieš porą metų ūkio darbuotojai iš sveikino baigus Šalų žemės ūkio technikumą ir įsigijus agronomo specialybę. Šiais metais Joniškėlio ir Vabalninko žemės ūkio technikumas baigė Dabužių gamybinio sektoriaus brigadininko pavaduotojas Rimantas Stepukas ir vairuotojas Gediminas Keiba.

Pastaruoju metu ūkyje kryptingai vystomas jaunųjų globotojų judėjimas. Kiek-

vienais metais balandžio mėnesį iškilmingoje aplinkoje globotojai ir globojamieji susitinka aptarti atlikto darbo rezultatų, pasirašo tarpusavio sutartis. Jose atsispindi kaip gamybos veteranas, jaunimo globotojas padės jaunuoliams adaptuotis kolūkinėje gamyboje, skiepys meilę pasirinktai profesijai. Jaunasis gamybininkas savo ruožtu, pasižada darbo draugams ir savo globotojui kruopščiai dirbti, įsisavinti tuos įgūdžius, kuriuos išįgudė veteranas, skaityti naujausią literatūrą, plėsti akiratį, aktyviai dalyvauti visuomeninėje veikloje.

Siuo metu 18 patyrusių kolūkio gamybininkų, darbo veteranų, žemės ūkio specialistų šefuoja 25 jaunus žmones, perduoda jiems turtingą savo darbo veiklos patyrimą. Jau kelinti metai geriausiu jaunimo globotoju pripažįstamas mechanizatorių partinės grupės gruporagas, meistras-reguliuotojas Antanas Cernolonskas, kuris per X-ąjį penkmetį savarankiskam darbui yra paruošęs 5 jaunuolius. Geri jaunimo globotojai yra mechanizatoriai Darbo Raudonosios vėliavos ordininkas Aleksas Jurkėnas, praeitų metų geriausias ūkio kombainininkas Alfonsas Sudeikis. Prieš metus laiko A. Sudeikis pradėjo globoti Troškūnų kaimo profesinės technikos mokyklos auklėtinį Sigitą Staniūną. Per šį trumpą laiką jaunuolio gyvenime daug kas pasikeitė teigiamai kryptimi. Jis iškovojo geriausio jaunojo mechanizatoriaus vardą, neakivaizdiniu būdu baigė Kavarsko vidurinę mokyklą, įstojo į šlovėnigą VLKJS eiles. Tokių pavyzdžių galima būtų pateikti ir daugiau, kai, globojant patyrusiam veteranui, jauni žmonės greičiau įsisavina gamybinius įgūdžius, pasiekia gerų rezultatų, įgyja autoritetą jaunimo ir viso kolektyvo darbuotojų tarpe.

Norint, kad netrūktų darbo rankų, reikia, kad kasmet visas darbuotojų kategorijas papildytų jaunimas. Jau eilę metų ūkyje įsigalėjusi gera tradicija, kad su ūkio stipendija po 6—10 jaunuolių išvyksta mokytis į kaimo profesinės technikos mokyklas, žemės ūkio technikumas. Baigę mokslus, jie įsileja į

mūsų kolektyvo žemdirbių šeimą. Tačiau daugiausia tai būna jauni mechanizatoriai. Jeigu paanalizuosime įvairių darbuotojų kategorijų amžių, tai daugiausia jaunimo dirba mechanizatoriais. Virš 30 proc. ūkio traktorininkų jaunesni kaip 30 metų, vairuotojų tarpe šis skaičius siekia 18—20 proc., o gyvulininkystėje jaunimo beveik visai nebuvo. Todėl pastaraisiais metais ūkio partinė ir visuomeninėse organizacijose sutelktos dėmesys į profesinį orientavimą, nukreipiant jaunimą mokytis profesinėse mokyklose, kurios suteikia gyvulininkystės darbuotojo profesiją. Palai-kėme glaudesnius ryšius su Kavarsko vidurinės ir Dabužių aštuonmetės mokyklų pedagogų kolektyvais, pravedėme individualius pokalbius su tėvais. Šiais metais, atrodo, ledai pajudėjo. Į Šlapaberžės kaimo profesinės technikos mokyklą mėsinių operatorių specialybei įsigyti išvyks 3 merginos.

„Gintaro“ kolūkio partinė ir visuomeninė organizacijos, šalia atlikto darbo, įtvirtinant jaunimą kolūkinėje gamyboje, mato ir savo darbo trūkumus. Dar pasitaiko, kad jauni gamybininkai daro pravaikštas, girtauja, nusizengia teisėtškai. Atėityje didesnis dėmesys bus skiriamas pareigos jausmo, sąžiningumo ugdymui. Taip pat kryptingiau bus dirbama su globotojais. Jie numatomi apmokyti darbo su jaunimu formų ir metodų, jiems bus suteiktas minimumas psichologinių ir pedagoginių žinių.

Pastaruoju metu kaime daugiausia dirba pagyvenę žmonės. Jie pirmaisiais kolūkio kūrimosi metais dėjo pamatus, ant kurių vis stiprėjo ekonominio ir socialinio gyvenimo daigai. Ne vieno iš jų darbščios rankos pavargo, tuoju jie išeis į užtarnautą poilsį. Kaip toliau ūkyje klostysis reikalai, priklausos nuo jaunimo. O koks jis ateis į gyvulininkystės fermas, prie traktorių ir mašinų vairo, labai daug priklausys nuo mūsų. Kokį jaunimą išauklėsime, tuo ir pasidžiaugsime.

VYT. KRASAUSKAS
„Gintaro“ kolūkio pirminės partinės organizacijos sekretorius

MEDŽIAGOS PĖDSAKAIS

Trūkumai pašalinti

Į laikraštį išspausdintą straipsnį „Ryžlo ir noro užtenka, tačiau...“ Anykščių TSO praneša, kad pagrindinis organizacinis nesklandumas, aprūpinant studentų statybinį būrį betonu, yra cemento trūkumas. Cemento atsargos šio būrio darbui sukauptos, tačiau, sugedus cementovežio kompresoriui, negalėjome laiku cemento pristatyti į betono mazgą ir sutriko betono tiekimas į objektus.

Siuo metu gautas naujas kompresorius ir cemento tiekimas, o tuo pačiu ir betono tiekimas studentų statybiniam būriui vyksta normaliai.

Siuo metu gaminamos pramoniniu būdu diuraliuminės vibroliniuotės yra labai nepatvarios. Nors TSO mažosios mechanizacijos baras jas dar ir sustiprina, tačiau linuotės greitai deformuojasi ir tampa darbui nebelinkamos.

TSO racionalizatoriai pagamino trifazę vibroliniuotę iš statybinio plieno, kuri šių metų ir naudojama.

V. Počiūnas

Anykščių TSO vyr. inžinierius

KOLEKTYVINIS
DARBAS

Taupumo programą — kiekviename kolektyve

„...dabar nėra svarbesnio uždavinio, kaip ūkiškai, kuo racionaliau taikyti visas mūsų galimybes ir turtus“.

Iš draugo L. Brežnevo kalbos susitikime su Maskvos Baumano apygardos rinkėjais

Daugiau kaip trečdalią milijono kvadratinį metrų audinių virš planuoto nuo metų pradžios vartojimo patiekė Alytaus LKP 60-mečio medvilnės kombinatas. Beveik visi jie išausti iš sušalusių žaliavų.

Kombinate įgyvendinama plati taupaus medžiagų naudojimo programa. Rekonstravus atliekų perdirbimo cechą, dabar jis į gamybą grąžina gerokai daugiau medvilnės. Sumažinti verpalų broką pa-

deda įmonėje pradėjusi veikti medvilnės pluošto rūšies nustatymo laboratorija. Kad pirkėjai daugiau gautų labai didelę paklausą turinčių medvilninių audinių, techninėms reikmėms skirtus audklus vis plačiau pakeičia sintetiniai.

Daugelis pirmiausių respublikos kolektyvų atsižvelgia į medžiagų taupymą, susumuodami socialistinio lenktyniavimo rezultatus. Antai „Akmencemeto“ gamy-

biname susivienijime, norint tapti nugalėtoju, cehui, brigadai, sukamosios krosnies mašinistui nepakanka pagaminti daugiausia cemento, jie taip pat turi racionaliai raudoti kūrą.

Daugiau kaip dvigubai nuo penkmečio pradžios išaugo Kauno „Aleksoto“ stiklo fabriko produkcija, tačiau dujų — pagrindinio įmonės kuro — sunaudojimas nepadidėjo. To pasiekti padėjo Leningrado stiklo pramonės projektavimo instituto mokslininkai. Pagal jų projektą rekonstruotoje įmonėje pradėjo veikti labai našios stiklinės taros formavimo linijos, kiti įrenginiai. Dauguma procesų fabrike automatizuoti ir mechanizuoti.

Vilniaus plastmasinių dirbinių gamyklos kolektyvas šiemet sutaupė daugiau kaip 100 tūkstančių kilovatvalandžių elektros energijos. Įmonė plačiai taiko technologines naujoves, pasenusią techniką keičia nauja. Modernizavus lydymo krosnį, pavyžiui, su tuo pačiu energijos kiekiu pagaminama dvigubai daugiau plastmasės. Nemažai elektros energijos sutaupė ir atrodytų nereikšmingi patobulinimai, kaip antai cehų ir gamyklos teritorijos apšvietimo rekonstravimas, mažesnio galimumo transformatorių naudojimas poilsio dienomis.

Nemažai metalo ekonomijos rezervų yra žemės ūkyje.

Pagrindinis rūpestis čia — kova su metalų korozija. Per vienerius metus kolūkiuose ir tarybiniuose ūkiuose pastatyta daugiau kaip šimtas garažų traktoriams, kombainams, automašinoms, įrengta dešimtys technikos laikymo aikštelių su kieta danga. Sudarytas žemės ūkio mašinų, gyvulininkystės fermų įrengimų, metalinių konstrukcijų apsaugos nuo korozijos priemonių planas ateinančiam penkmečiui.

Tačiau metalo nuostoliai respublikoje dar nemaži. Metalų apdirbimo pramonė nepakankamai sparčiai tobulinamos staklių ir įrankių konstrukcijos, neatidžiai stadijuojama kaimyninių res-

publikų patirtis. O žemės ūkyje anaipol ne visur rūpestingai tausojama technika.

Respublikoje plečiasi socialistinis lenktyniavimas dėl deramo TSKP XXVI suvažiavimo sutikimo. TSKP Centro Komiteto nutarime šiuo klausimu pažymėtas būtinumas griežtai laikytis ekonomijos režimo. Siekimas racionaliai naudoti visus išteklius turėtų atspindėti kiekvieno kolektyvo socialistiniuose įsipareigojimuose. Tai leis patiekti mūsų liaudies ūkiui daugiau produkcijos, sparčiau kelti gyvenimo lygį.

V. Zemaitis
(ELTA)

VL. JASINSKAS

Prakalbinkim giria...

(Tęsinys. Pradžią žiūr. Nr. 98 (4138))

Partizanai su Stasiu nudardėjo tiesiai į girią. Pasilikusi su motina troboje. Genė uždegė lempą ir skubiai atvyniojo popieriaus lapelį. Jame paskubomis buvo užrašyta: „Jei žūsiu, nepamiršk manęs...“ „Lapas“.

Sėdėjo mergina užstalėje nuleidusi akis ir galvojo, kodėlgi aš ji turiu užmiršti? Kiekvieną už laisvę kritusį apverksiu ir niekad nepamiršiu. Kaipgi kitaip? O kodėl vis dėlto jis man tą priminė? O gal jis neturi arimųjų, ir nebus kas jį prisimena? Ne, mielas „Lapai“, jeigu jau palytės tave kulka ir tu sudėsi akis, aš visuomet tave prisiminsiu, kol gyva būsiu, neužmiršiu šio vakaro.

O kitą dieną savo artimiausiam draugei Genė, kaip didžiausią paslaptį, pakūždėjo: — Partizaniokas buvo gražus užvažiavęs.

KAIMO BERNIOKAS

Ne kiekvienam jaunuolini tenka patirti tokias kančias, persekiojimus ir žvimbiančios kulkos artumą, kaip Stasiui Rašimui. Ne kiekvienas, ne dvidešimties metų neneržengęs jaunuolis, lieka toks tvirtas ir nenalaužiamas kaip Alotu kaimo berniokas Stasys. Dar mažą berniuką užėmė visos pasaulio neįteisybės bebraštis jo žiaurumas ir... grožis. Galbūt dar tik vieninteliu motinos ranku šiluma ir švelnumą tenai džiaugsmo ir meilės ištroškusi vaiko širdis. Ir vis dėlto Stasys žaugo storus, nei audri, nei viesulo nepalanktas ažuolas.

Dabar, kai ner tamsia ir gūždia giria lie važiuo žingine, gaudinami po laukų ūkavimu, žėnu žvėrciojimo ir lūžtančių sausnoliu traškesio, Stasio Rašimo širdis nuo daugelio kruvinų mėnesių buvo rami. Juk pas savus gi jie važiuoja!

Kelias į Gražinos Junginio partizanų stovyklą buvo ilgas ir klaidus, bet vietinio partizano Juozo Kvietkausko net ir smalos juodumos naktis neapgadavo girios slantvėnė.

Neužiomis Stasys Rašimas nuėrimzdė į gilius, niekad neišblėstančius prisiminimus. Kaip gyvas vaikuvo vaizduotėje visu rėškumu iškilio motinos paveikslas, kai jis vieną vakarą netikėtai, lyg iš po žemės išdygo namuose. Jis šluostė nosinaite akis, žiūrėjo į jį ir proverbs, mias, kapodama žodžius, kalbėjo:

— Buvo, vaikeluk, atėjęs

seniūnas. Sako, jeigu nepristatysis į baltaraiščių ir policininkų buveinę Simonyse, Genė išves arba dar blogiau jai bus... Neik, vaikeluk, tenai. Abu jus, matyt, jie nori įvilioti į žabangas... Už jokius pinigus neik...

Vaikinas pasikasė smiliumi aukštą, plačią kaktą, pasišiūrėjo liūdnomis akimis į motiną ir paprašė gabalėlio duonos. Motina, kaip ir visos kitos motulės, visada vaikams turi ką nors gardaus užslėpusios. Kartais Rašimienės vaikams, kai jie dar buvo visai pipirai, atrodydavo, kad tik ašvarai jai prineša visų jų gėrybių. Ir ne vienam iš jų tada nedingtelėdavo į galvą mintis, kad nuo ankstyvos aušros iki išnaktų plūso jų maistintoja savo skurdžiam ūkyje, kad ir pati dažnai nežinodavo už ko stvertis, kad tik jie būtų sotūs.

Tai aš jau eisiu, mamytė... — užkandęs duonos ir sūrio, pasakė sūnus ir lėtai nužingsniavo Simonių link.

Kita dieną pavakare šešėliu atslinko Genė. Mergina buvo iškankinta, sumušta, alkana, o lengva perkėlinė suknelė buvo vieni plevėsujantys draskalai. Motina, išvėdusi gyvą dukterį, iš džiaugsmo puolė į ašaras.

Galvojau, kad jau nebematysiu daugiau savo dukrelės. Tik pamislyk, kiek jaunu žmonių nevidonai iššaudė! Ir Kupiškėje, ir Anykščiūose pyškintę pyškina... Gerai, kad dar ne komjaunuolė esi...

— Betgi Stasys mane pakeitė... — pravirko Genė ir puolė motinai ant kaklo.

— O dievulėliau manol! Tai dabar jau nevidonai varys gyvam dušią iš kūno...

Ziauriai kankino, negailėtingai daužė ir trankė gestapininkai Stasį, reikalaudami pasakyti komunistų ir komjaunuolių pavardes, bet vaikas turėjo šviesią galvą ir geležinę valią. Ir niekingas priešas bejėgiškai nuleido rankas.

Nepastebimai bėgo laikas. Rudenį keitė žiema, žiemą — pavasaris. Ir staiga netikėtai žinia — Simonių girioje raudonėli. Ne vienas šimonietis jau buvo juos sutikęs, kalbėjosi, duona ir pienu pavaišino, šiltesnį drabužių padovanojo. Viena naktį pas Rašimus užsuko su draugu giminais Antanas Vilėniškis, LLKJS Panevėžio apskrities pagrindinio komiteto sekretorius. Kalba buvo trumpa — Stasys privėlėjo negaišnodamas, jeigu pasirodys vokiečiai arba policininkai, pašto dėžutėje palikti trumpą įspėjantį laiškutį, sutartoje vietoje paslėpti

supirktą maistą, platinti atsišaukimus ne tik Simonyse, Svėdasuose, bet ir pačiuose Anykščiūose. Vaikinas visomis jėgomis kibo į šį be galo pavojingą darbą. Buvo atsargus kaip lapė, landus kaip kiaunė, o greitas ir nepagaunamas kaip vėjas. Deja, kažkas iš kaimynų ar iš toliau gyvenančių pažįstamu kyštelėjo liežuvį...

Tą naktį į ramią Rašimų sodybą sugudėjo dešimtys policininkų ir vokiečių. Stasį rado namuose, surišo rankas ir davė visą valią kojoms. Suspardė ir sumušė kaip obuolį. Čio pat, prie motinos, sėdėjęs Genė ir Bronė akį! Vaikinas inkstė, griežė dantimis, račiojosi iš nepakeliamo skausmo po aslą, bet tylėjo. Kai visur išgriozdė, nerado nei šautuvo, nei šovinių, o tuo labiau atsišaukimų, įmetė vaikina į kokią baslį į automašiną ir išburzgė. Skausmas ir baimė plėšė vienumoje pasilikusį moterų širdis.

— Aš pakeisiu Stasį... — tyliai kukčiodama, pagaliau išspaudė Genė.

Tuo tarpu Stasys, išbadėjęs ir dar labiau iškankintas, su dešimtimis ir šimtais kitų tarybinių žmonių jau ant ra para dūmė traukiniu Vokietijon. Jis stovėjo prie durų ir jau visa valanda su vokišku durklu bandė ir krapštė vagono duris. Šį ginklą jis pasiskolino iš kriminalinio nusikaltėlio, kuris, apsisukęs apie pusgirtą fašistą, vikriai jį ištraukė iš makštų ir dabar juo aiškiai didžiavosi.

Pagaliau durys prasivėrė. Dvelktelėjo gaivinanči oro banga. Visi atgijo, nesitvėrė džiaugsmu, juokėsi, kvatojo, bet nė vienas nežinojo, ką toliau daryti.

— Vyrai, paskui manel! — nedvejodamas nė akimirks,

suriko Stasys ir, kad nepatektų po traukinio ratais, stipriai atsispyręs, šoko priekin. Pagavusi oro bandą ji panešė kiek ir bloškė griovin. Atsigavęs iš pirmojo svaigulio, vaikas pirmiausia išgirdo aplink ausis žvimbiančias kulkas. Bet traukinys kaip dūmė tolyn, taip ir lebedūmė.

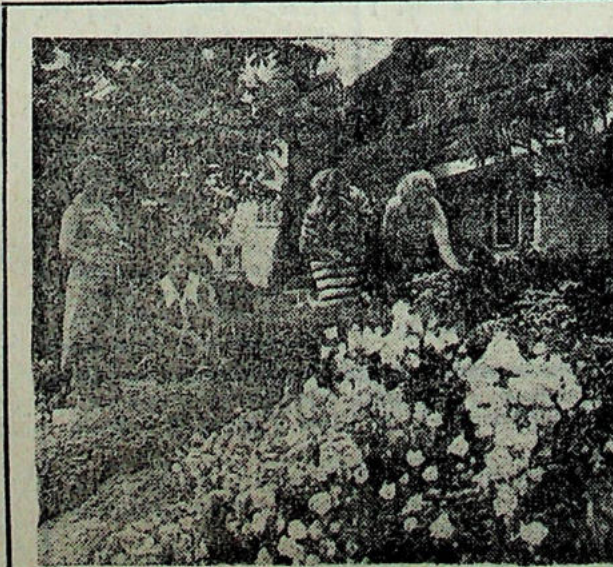
Tik po savaitės jis, iššokęs iš elnancio traukinio prie Gustonių, grįžo į Simonių. Vieną saulėtą dieną peržengė gimtųjų namų slenksį. Per stebuklą išsigelbėjęs, partizanų ryšininkas dabar nebenakvodavo, namuose. Priglausdavo jį kaimynų pirtys, daržinės, tvartai ir net palėpės. Tik visa bėda buvo dėl maisto. Namų jis vengdavo užsukti, o kaimynai vienį sutikdavo išskėstomis rankomis, o kiti, šnairomis nužiūrėję vokiečių persekiojamą vaikną ir paskubomis įspraudę į rankas bryzą lašinių ar puskepalį duonos, stumtė išstumdavo iš trobos. Netikėtai jis ir vėl susiliko su partizanais.

Šį kartą jie jau įsakmiai pasiūlė jam eiti į partizanų būrį, bet Stasys vis dar atidėjo, girdi, jis įpratęs būti ju ryšininku ir čia jo pašaukimas...

Vieną 1944 metų pavasario naktį Stasys Rašimas, visas suplukes ir iki gyvo kaulo permirkęs, ryžosi pernakti pas motiną. Tuo tarpu Genė namuose nė už ką nebepasilikdavo. Ji turėjo visą būrį patikimų draugų ir su jomis leisdavo sunkias, bemieges ir nerimastingas vokiškosios okupacijos naktis.

Auštant į trobą, akimirksniu pečiais išlaužė duris, įsigriovė du gestapininkai ir vienas apsiptojęs iš įniršo policininkas. Stasį ir Bronę jie mušte išmušė iš trobos, sugrūdo automašinon ir dingo priešaušrio migloje.

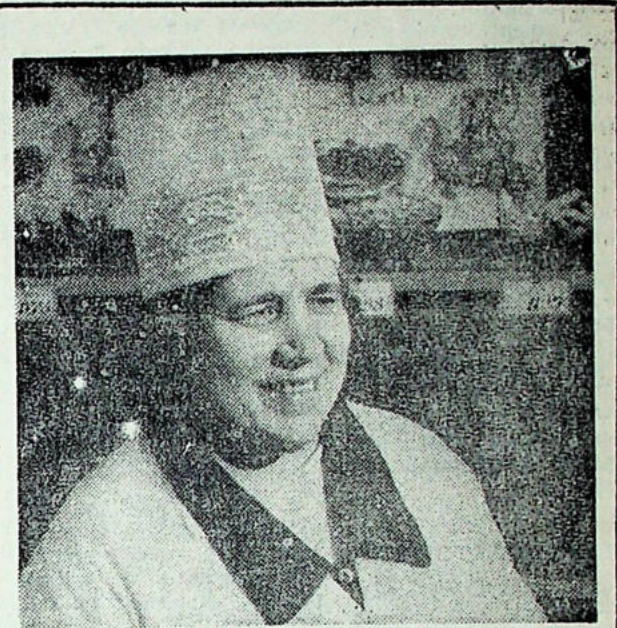
nukeltai 4 pusl.

Ukmergės rajono Leonpolio tarybinio ūkio centrinė gyvenvietė Dainava jau daug metų minima kaip viena gražiausių respublikoje. Didelis čiu moterų tarybos įnašas, kuriai vadovauja ūkio zootechnikė selekcininkė J. Janukaitytė.

NUOTRAUKOJE: (iš kairės į dešinę) moterų tarybos narės — ryšių mazgo darbuotoja R. Andriulienė, pedagogė J. Staniulienė, moterų tarybos pirmininkė J. Janukaitytė ir tarybinio ūkio gelininkė O. Astašauskaitė tikrina konkurso geriausių sodybų eigą.

M. Baranausko nuotr.
(ELTA)

Dvidešimt aštuoneri darbo metal visuomeninio maitinimo sistemoje — tokių gražių sukaktį šiomis dienomis pažymi kavarskielė prekybininkė Angelina Jakubėnienė. Vargu, ar dabar galima suminėti tuos prekybos darbuotojus, kuriems darbo veteranė padėjo žengti pirmuosius savarankiško darbo žingsnius, mokė dėmesingumo ir pagarbos pirkėjui. Nemažiau sunku būtų suskaičiuoti, kiek sykių per tuos ilgus metus A. Jakubėnienės pavarde buvo tariama geriausiųjų tarpe. Antra vertus, kam visi tie paskaičiavimai — veteranė ir šiandien darbo rikiuotėje.

J. Junevičiaus nuotr.

TARYBŲ LIETUVOS savaitė

○ Gausų derlių nuima Vilkaviškio rajono žemdirbiai. Maždaug du trečdaliai ūkių priklia iš hektaro daugiau kaip po 30 cent grūdų, o Sapalų tarybinis ūkis, „I komunizmas“ ir J. Janonio kolūkiai — iki 40 ir daugiau centnerių.

○ Pati sudėtingiausia medinių statinių gamybos operacija — karkasų formavimas — Klaipėdos „Progre-

so“ taros gamykloje patikėta automatai. Zengtas svarbus žingsnis, įgyvendinant gamyklos socialinio-ekonominio vystymo programą, kurioje numatyta iki 1985 metų kompleksiskai automatizuoti ir mechanizuoti visą šios produkcijos gamybos procesą. Tai padaryti padės Kauno Antano Sniečkaus politechnikos instituto Klaipėdos fakulteto mokslininkai, su kuriais pasirašyta kūrybinio bendradarbiavimo sutartis.

○ Bandomąsias televizijos laidų transliacijas pradėjo naujoji Vilniaus radijo ir televizijos perdavimo stotis, išaugusi Karoliniškių rajone. Kiek anksčiau, įjungus čia iškilusio aukščiausio respublikos bokšto antenas bei inžinerinio korpuso siustuvus, pradėtos transliuoti keturios sąjunginės ir respublikinės radijo programos.

(ELTA)

KOLEKTYVINIS DARBAS

3 psl. 1980, VIII, 21

Alkohol-Oleum.

ščilių skyrius, Pergalės 36. Spaudė Ukmergės spaus tuvė, J. Janonio 31. Spausdi-
87262.
is ir šeštadieniais pusės „Pravdos“ formato. Tlr. 11.239 Užsak. Nr. 1372